

ნაკადული

საქმადვილო შუკნალი

წელიწადი 1906

მცირე წლოვანთათვის

№ IV

თებერვალი

1906

ტფილისი

ელექტრომბეჭდავი ანბ. „ზრომა“, მიხეილის ქუჩა, № 65
1906

შ ი ნ ა ა რ ს ი :

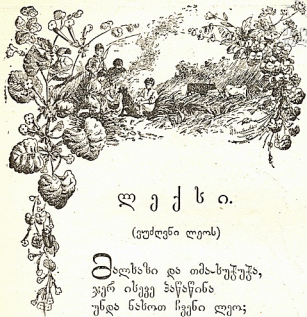
1. ლექსი.— შ. მღვიმელისა	3
2. ხეკაყუნა და ყვავი.—ყაყაღიოსი	6
3. ზამთარი და ყინვა.—თარგ. (რუსულიდან) ნ. თ.	11
4. ხელმწიფის შვილები და კოჭლი მეჭიანურე.— (ხალხური ზღაპირი) ან-მანასა	14
5. ჰერკულესის ამბავი.—გერმანულიდან	19
6. ნარევი.—მგლები და ცხვრები, უჯრების ამოცანა, სახუმარო კითხვა, სათამაშო ქალაქში ადამიანის გაძვრენა, ანექლოტები, სახუმარო ამოცანები	21

ამ წლის პირველ იანვრიდან „ნაკადული“ გამოდის ახალის რედაქციით.

ხელის მოწერა შეიძლება:

რედაქციაში და „წერა-კითხ. გამ. საზოგადოების“ კანცელარიაში. ქალაქს გარედ ჩვენს აგენტებთან **ბაქოში**: ანეტა ფვანიასთან და ნ. დეკანოზი-შვილთან; **ქუთაისში**: „კოლხიდის“ საზოგადოებაში, კნ. ბარბარე წერეთლისას და ანნა დადეშქელიანთან; **ბათუმში**: მარიამ ვლიავეასთან, კნ. სოფიო ნაკაშიძესთან და იასე რაჭველთან; **სუბუში**: კნ. ტერეზია შერვაშიძესთან და ნიკო თავდგირიძესთან; **ახალციხეში**: სვიმონ ლეთისაგორიშვილთან; **გორში**: თამარ და ნინო ლომაურებთან და კნ. ელენე ერისთავისას; **ფოთში**: იაკობ ფანცხავეასთან და კნ. ელადიმერ სვიმონის ძე აბაშიძესთან; **ზიათურაში**: ირაკლი დეკანოზიშვილთან; **საჩხერაში**: ყარაჰან ჩხეიძესთან; **მარტვილში**: მარიამ ფაველენიშვილთან.

„ნაკადულის“ შარშანდელი მთელის წლის ნომრები იყიდება **3 მანეთად**

საქართველოს
საბჭოთაო
საბჭოთაო

ლ ე ქ ს ი.

(ვუძღვნი ლეოს)

შალხასი და თმა-სუჭუჭა,
ჯერ ისევე ზაწაწინა
უნდა ნახოთ სვენი ლეო;
რა ბიჭია, რა ტიტინა.

მოკლე-მოკლე გამოცანა,
ლექსები და შიორები
იცის თავის შესაფერი
სულ სსვა-დასსვა ნაირები.

მოგიუვებთ გამოცანას
კიკლი-კიკლი კიბისას,
ძერე გეგვიით უცბად ამბავს
დიდი დედას ჯიბისას:

თუ რამდენი კაკალი აქვს
და ანსძულა ზანტის ჩირი,
სულ თითებსედ ჩამოითვლის,
სტუმარია მისი სშირი.

დიდი დედამ სათვალავი
კანკებ რომ არ დამაღოსა,

57

ასლა ლექსად მოუქვება
„ეიელიოს და მამალოსა“...

ემმაკი და კუდ-ქიცინა,
თავისავით ჰაწაწინა,
მეგობრად და ამხანაგად
ლეოსა ჰქვავს ერთი ფინა.

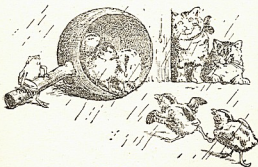

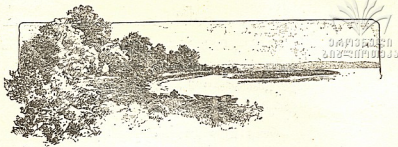
მთელს დღეს იმასთან მასხარობს,
დაკუნტრუშებს, დაცანცალებს,
სან სკამებსედ ასტუნავებს,
სან ბუბავს ნაწრით თვალებს,

რომ ფინიას ბნელ კუნჭულში
ხუმად სადმე დაეძალოს;
და „მასხარაც“ მთელს სახლს უკლის
გარეშემო, როგორც კალოს.

როცა ლეო გულს იჯერებს
სიცლით და კასკასითა,
ფინიაც მას შესციცინებს
წკპუტუნით და ქსქსითა.

შ. მღვიმელი.

ხეაკუნა და ყვავი.

ვის განაპირად ბებერს მუსხაყედ ზის ხეაკუნა. კლანჭებით მუსის ქერქს ჩანჭიდებია, ბოლო უფარჯენივით დაუბჯენია და გრძელ ნისკარტით ფოთგულად აკაკუნებს. მაგრამ ერთს ადგილას როდი ჩერდება, გაცხარებული ურბენს სეს გარშემო. სანაცუკი შეამჩნევს, რომ ჭია-ღუბიქნებო, შედგება და მოჭრთავს კაკუნსა. აკერა, იპოვა ჰატარბ ფულურო და თავისს გრძელ ნისკარტით გემრიელი ჭიები გამოაღაგა. ჰირი ჩაიტკებანურა

და შემდეგ სხვა ადგილას დაუწყო კაკუნა. ამავე მუსხაყედ, მალა, ერთს გამხმარს ტოტსედ იჯდა ყვავი. კარვა სანია ესმოდა ყვავს ეს კაკუნი, მაგრამ ვერ მიმხვდარიყო, ვინ აკაკუნებდა. ველარ მოითმინა ბოლოს და გარდასწევიტა კაკვო, საიდგან მოდიოდა სმა. ბეური ათვალეირა სევიდგან, მაგრამ ფოთლები უძლიდნენ, ვერა დაინახარა. ჩამოფრინდა მერე დაბლა ტოტსედა და იქიდგან გადაჭსედა სის ძირსა.

— ააა...! აი, თურქე სად აკაკუნებენ! მაგრამ ვინ უნდა იყოს, რომ სესედა ასე დარბის და აკაკუნებს? ნისკარტიც როგორი გრძელი აქვს! ერთი უუურეთ, ბოლოს როგორ აბჯენს!

სასაცილოდ სწორედ, თქვენმა შვემ. ეა, მობილო!—გადსმასსა ევაზმა,—ვინა ხარ, ან რას აკაკუნებ? არ შეიძლება ცოტა სწელა დააკაკუნო? წუსელ ცუდი სისძარი ვნასე და თავი მტკივა დღესა, შენმა კაკუნმა-კი უარესად ამატკივა.

ცოტა ხანს გაჩერდა სეკაკუნა, შეისედა ზევით, მაგრამ ჰასუსი არ გასცა, კაკუნი განაგრძო.

— მოწვალეო სელმწიფეო, კოსოვთ ნუ აკაკუნებთ, თავი მტკივა!—უთხრა გაჯავრებით ევაზმა.

— გტკივა და სველი ტილო დაიდუ, რას ჩამციებიხარ, თავი დამანებე,—უპასუხა სეკაკუნამა.

იუკადრისა ევაზმა სეკაკუნას ამგვარი ამბუი ჰასუსი, და შესაძინებლად მორთო საშინელი მსავილი: „ევა-აა...! ევა-აა...!“ მაგრამ სეკაკუნამ ეურიც არ გაიბურტვა: ინსავლე, სანამ დაიღლებოდეო! ბოლოს, როცა დარწმუნდა ევაზი, რომ სეკაკუნას მისი სრულიად არ ეძინოდა, ტკბილად დაუწყო ისევ ლაპარაკი:—ამხანაგო, ცოტა ზევით ამობრძანდი, თუ შეიძლება, მინდა ცოტა რამ გკითხო. აგრე დაუუდებულს ჯდომა არ შემიძლიან და ვერც შენსავით მივეკრობი სის ქერქსა. ამიტომ ისევ შენ ამოფრინდი ზევითა; აი, აქ, სქელს ტოტსედ, მშვენიერი დასაჯდომი ადგილია.

— კარგი, ამოვალ,—უთხრა სეკაკუნამა,—მაგრამ იცოდე, ბევრი ლაპარაკისათვის არა მცალიან. ჭიები ბლომად არიან, უნდა ბარტეებს საჭმელი წაუულო. აფრინდა სეკაკუნა, ევაზის მახლობლად დაჯდა ტოტსედ. ევაზმა ჯერ კარგად აათვალიერა აათვალიერა, გაუსინჯა ნისკარტიც, ბოლოც; მერე უთხრა სეკაკუნასა:

— მობილო, დავბერდი ევაზი, მაგრამ აქამდის არსად მიხანკესხარ; რა მიზეზია, თუ იცი?

— ეგ იმიტომ, რომ შენსავით უსაქმურება და წარამარად

არ დავეიბლებ, ერთ-თავად ვმუშაობ, უფრო სის ძირებს ვა-
თვალთვლებ და ჭია-ღუას ვეძებ. ამ ჭია-ღუას მეც ვაძინებ
და შვილებსაც ვაჭმევ; საღსიც ძადლიერია ჩემი, იმიტომ, რომ
ჭია-ღუა ხეებს აფუჭებს, ახმობს და მე-კი ვაძორებ ამ მავნე
ჭიებს.

— კარგი, მაგრამ ეს მითხარი გეთაყვა: როგორ დარბი-
ნარ აგრე მარდად სის ძირსედა, ან რატომ არა ვარდები
ძირსა?

— აი, ნახე ჩემი ფესები, — უთხრა სეკაგუნამა, — ორი თითი
წინა მაქვს მიძართული, ორიც უკანა. ფრსნილებიც საკმაოდ
მწვეტიანი მაქვს. შემიძლიან ამიტომ მაგრად ჩაუჭიდო კლან-
ჭები სის ქერქსა, აგრეთვე ბევრსა მშველის კელი. კუდს ისე
ვაბჯენ ხესა, როგორც ვარსსა. ისე მაგრადა ვსივარ სოლმე
კუდსედ, თითქოს სკამსედ ვიჯდე. კუდის ბუმბულიც მაგარი
მაქვს ძლიერ, იმიტომ რომ მუდამ ვაძუშავებ. რამდენიც მეტს
აძუშავებს და ამომრავებს კაცი სსეულსა და სხვა-და-სხვა ასო-
ებსა, იმდენი მეტი სიძაგრე ეძლევა მათ.

— ნეტა, ვიცოდე, ვკ გრძელი და მწვეტი ნისკარტი რა-
ღასა გრგებს? — ჰკითხა უკაგმა, — ან ამდენს რად ავაკუნებ?
აღბად, დურგლობა იცი?

— შენ, ჩემო ვერეეტავ, თავი დიდი გაქვს, მოსაწრება-
კი ხულ არა, — უპასუხა სეკაგუნამა: გრძელი ნისკარტი რომ
არა მქონდეს, როგორ გამოვიყვანდი ფულუროდამ ჭიებსა? სა-
ცა ხეს დამძალი ადგილი აქვს, ამ მწვეტიან ნისკარტით ვუკე-
თებ ფულუროსა და შიგა ვწოულობ ჭიებსა და ძატლებსა.
ბევრია აგრეთვე ჭიები სის გამხმარ ქერქს ქვეშა. სევიდგან
რომ დავაკაკუნებ, შექმინდებათ სოლმე ჭიებსა და გარედ გა-
მოცვივიან. მეც მსადა ვარ იმ დროსა, ვიჭერ და ველაპაუ-
აბა, ასლა ეს ენა ნახე, — უთხრა, სეკაგუნამა, კაბლო ჰირი და
ვეებ, გრძელი და წვრილი ენა გადმოავდო.

გაკვირვებულმა ევაკმა თვალები დააჭეიბა, ნისკარტი ახლო და „ევა-აა...!“ დაიძახა.

— ტ! ტა-ტა-ტა! რამ სივრცე ენაა! მშობილო, რათ გინდა მაგოტელა ენა?

— რათ მინდა? აკი გითხარი, ეერეკა სარ-მეთქი. აი, რათ მინდა: სოგჯერ ჭიები ეშმაკობას შემიტეობენ სოლმე და რამდენიც უნდა ვაკაკუნო, გარედ არ გამოდიან. მაშინ ამ კრძელს ენას შევეყოფ სოლმე სის ქერქს ქვეშა და ჭიებს სულ ქისტის კვრით ვერეკები. ახლა მიჭსვდი, რისთვისა მაქვს?—დე-კითხა სეკაკუნა.

— მივსვდი, მივსვდი,—მიუგო ევაკმა. მერე თავი ჩაღუნა, ნისკარტი სეს დააბჯინა და ცოტა ხანს ასე ფიქრობდა.

— რას ფიქრობ, მშობილო?—ჭკითხა სეკაკუნამა.—მაგრამ, ეჭ, შენთვის აღარა მცაღიან, მშვიდობით! ჭიები უნდა წავეულო ბარტყებსა, თორემ მშივრები მელოდებიან ბუდეში. აგერა, იმ დიდ! სესკა ფუღუროში ჩემი ბუდე.

ევაკმა თავი ძაღლა აიღო და ამაყად უთხრა:

— მშობილო, უნდა შენი სელობა მასწავლო, თორემ, იცოდე, მივეპარები შენს ბუდესა და ბარტყებს სულ ერთიანად დავიჭამ!

არ მოელოდა სეკაკუნა, თუ ევაკი ასეთი გულ-ქვა და ბორბოტი იქნებოდა. ამიტომაც ევაკის სიტყვებმა ძლიერ შეაშინა. შეტადრე იმიტომა, რომ თავისი ბუდე თვითონვე ასწავლა. „ვაი, თუ მარტლა მიიძაროს, როცა სახლში არ ვიქნები და ჰატარა შვილები დამიჭამოსო“. ძლიერ დაღონდა ჩვენი სეკაკუნა, მაგრამ მოისაზრა რაღაცა და უთხრა ევაკს:

— კარგი და ჰატოსანი, გასწავლი ჩემს სელობასა აბა, წავიდეთ. აი, იქ ერთი ფუღურო ვიცი, ძალიან დიდი და მსუქანი ჭიები უ-და იყოს შიგა.

მსუქან ჭიების სხენებასეგ ევაკს ზირში ნურწევი მოუვი-

და. ზღვნი და მივიდნი იმ ფულუროსთანა. სეკაკუნამ მუცელს მიტეხდა ვიწრო ფულურო უხვენა, ისეთი ვიწრო, რომ ნისკარტი ძლივს შეეკოდა.

— აი, ამ ვიწრო ფულუროში ბევრი ჭიები; მე ქვემოდ დავუვადები, შენ ზურგზედ ფეხები დამადგი და ნისკარტი შევაგ გამოსვრეტილში. აბა, ვინძლო, ბევრი ჭიები გამოიყვანო! — უთხრა სეკაკუნამა.

ასეც მოიქცნენ. ევაჟმა ღრმად შეჭყო ნისკარტი, მაგრამ სეკაკუნა უცებ გამოიყვანა ქვევიდგანა და სენი ევაჟი ნისკარტით-კი დარჩა დაკიდებული სესედა. ბევრი აფართოსუნა ფრთები ევაჟმა, მაგრამ მაგრა ჭქონდა გაჭედილი ნისკარტი, ვეღარა გასწეო-რა. სეკაკუნა აფრინდა, ბუდისაკენ გაემურა, ევაჟი-კი დარჩა ისე დაკიდებული, ფრთებს საცოდავად აფართოსუნებდა. დიდხანს ეკიდებოდა კიდევ ასე, რომ ამ დროს გზად ნა-

ტარა ბიჭებს არ გამოეგლოთ. დაინახეს თუ არა ევაჟი, მაშინვე ჟრიაბულითა და ვიყინით მიესივნენ: — ბიჭო, ბიჭო! ერთი უუურეთ, ე ევაჟი როგორა ჭკიდიან! სამოიყვანეს სენი ევაჟი და წაიყვანეს, შეაბეს მერე ფესზედ თოკი და ჭეპვდათ ასე დაბმული. არ ვიცო, ახლაც ისევ დაბმული ჭეპვთ, თუ გაუშვეს, მაგრამ ეს-კი ვიცო, რომ სეკაკუნამ ბარტყები კიდევაც დააფრინა და ახლაც, თუნდაც გაუძვან ევაჟი, ვეღარას დააკლეს.

უიულოუო.

ზამთარი და ყინვა

(რუსულიდან)

ბა-ბუბ! ბა-ბუბ!

— ვინა სარ?

ბა-ბუბ! ბა-ბუბ!

— ფანჯარას ვინ აბრახუნებს? — იკითხა მიტომ. ვინ მოგვიფიდა ამ შუა-ღამის-სა და ფანჯრებს გვიმტვრევს, კარებიდგან ვერ შემოვა?

მიტო ფანჯარასთან მივიდა, ფარდას ასწია.

რა მშვენიერებაა! გარშემო სასაღებოს სასურავები და ქუჩა მთლად თეთრად გადააქვნილან; მთვარე დინჯად ცის სივრცეში დასცურავს, არე-მარეს დღესავით ანათებს!

ვინ იცის, რა არ დაუნატავს ფანჯარასევე ყინვას: დიდრონი უკაცილები, შტოები! მერე, როგორ აღმასივითა ბრწყინავენ ათას ფერად. საუცხოვო სურათებია.

ბა-ბუბ! ბა-ბუბ!

— კიდევ! დმერთო ჩემო, ვინ დაესეტება ასე უდრო-უდროვოდ და აბრახუნებს ფანჯრებსა?

— ჩვენა ვართ, ჩვენა: 'ზამთარი და ყინვა! სომ კარვად გაქვთ კარები და ფანჯრები ჩაკეტილი? ბუსარს სომ კარვად ასურებთ? ბევრი თოვლი მოგიტანეთ, ფანჯრები ღამისად და-გისატეთ.

— ჰოო! თქვენა სართ?! ოთახში შემოსულა სომ არა გნებავთ? ვერ მოგართვით, — მიამახა ჰატარა მიტომ.

მოაკონდა მიტოს თავისი სოფელი; მოაკონდა იქვე გატარებული ზაფხული, ცუკა, ჩიტები, ციუვი, კურდღლები, სუები და ვეავილები. ნეტა, რა დღეში არიან ახლა საწულები? სოფელში რაღა ამბავია?

— კაკ-კუკ! კაკ-კუკ! მთელი სოფელი თოვლითა გასვეული. ბაღში აღარც გვყები სჩანს, აღარც ბაღასი; ევეღვან თოვლი დავდე, — ამბობს სამთარი.

— მე-კი სუები აღმასებით მოვრთე, — დაუმატა ეინვამ.

— ფრინველები როგორ-ღა არიან ნეტა? — კითხულობს მიტო.

— სადღაც მიიძალნენ.

— ვეავილები, მინდვრები, სადაც ეანა ეთესა და ვეავილებსა ვკრეფავდი ხოლმე?

— დარდი ნუ გაქვს! — ამშვიდებს გულკეთილი სამთარი, — თოვლს ქვეშ მიწას არ შესცივა; არც ერთი თესლი არ დაიდუქება შივა. მინდორსა და ბაღშიაც ეველაფერს გულიანადა სძინავს. გაზაფხულზედ ეოველივე უვნებლად დაგხვდება.

— მე-კი თოვლი მავრა დავტკეპნე, წყალი გავეინე, — ამბობს ეინვა. — წყალი ეინულად ვაქციე.

— თევზები? ბაუაუები? სადღა არიან?

— ეინულს ქვეშ ბევრი გაუეინავი წყალი დარჩა; თევზები იქა სცხოვრობენ. ბაუაუებს კიდევ წყლის ძირში სძინავთ ქვიშაში.

— ციუვი სადღაა?

— გამოფულრულში ზის თავისს ბუდეში და თხილს ახრამუნებს.

— ისევ დანტის სუებზედ?

— დრო გამოშვებით, დიასაც!

— ციუვს არა სძინავს?

— არა; მენს საუვარელს ციუვებს, ბაჭიებსა და კურდღლებს არა სძინავთ.

— ჩემო კეთილო სამთარო, ჩემი ნებტუნი-კი არ განასხვავს?

— როგორ არა! მთელი მისი ჰაწია ქოსი თოვლით ავაუსე, თორემ ცუდი დღე დადგებოდა, თქვენს სოფელს რომ ვინვა ესტუმრა.

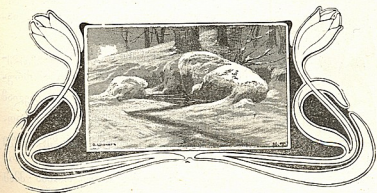
— მართალი უნდა იყოს! ვინვა უთოვლოდ უბედურობაა, მეც გამიგონია, — სთქვა მიტომ, — თოვლს ქვეშ-კი თბილა. მანც ჩვენი დარბაჯი ნებტუნს უთუოდ ოთახში ამინებს, როცა ძლიერა ცივა.

— მაშ! ნუ-კი ესუმრებით ვინვასა! — სთქვა გულკეთილმა სამთარმა.

სამთარმა და ვინვამ გზა განაგრძეს ისევე.

მიდიან, ატკაცუნებენ, აბრახუნებენ, ფანჯრებში იჭეიტებიან: კაკ-კუკ! კაკ-კუკ!

ნ. თ.

სელმწიფის შვილები და კოჭლი მეჭიანურე.

(ხალხური ზღაპარი).

ყო და არა იყოარა, ღეთის უკეთესი რა
იქნებოდა; იყო ერთი სელმწიფე. ჭეუდა
სამი შვილი. როდესაც ამ სელმწიფეს
აღსასრულის დღე დაუდგა, შვილები და-
იბარა და უთხრა:

— შვილებო! სომ ჭეუდავთ, ვაკედუ-
ბი; გვედრებით, ეს სათხოვარი ამისრუ-
ლოთ და ჩემის დამარხვის შემდეგ უველამ
თითო ღამე ჩემს საფლავს უეარულოთ.

შვილებმა ჰირობა მისცეს. სელმწიფე
მოკვდა და დიდის ამბით დამარხეს. რო-
დესაც ბინდმა მოატანა, უმცროსმა მამამ

მოაკონა უფროსს:

— ძმაო, დღეს შენი ყურია, მამის ანდერძი უნდა აასრუ-
ლო: წადი, უეარულო საფლავსაო.

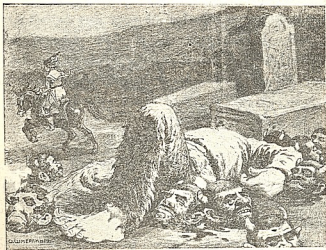
— მოგიცლია და ჭროშავ, — წეროპით უთხრა უფროს-
ძმამ, — თუ ძლიან გინდა ეარულობა, ვინ გიძლის — წადი
და უეარულო.

— რადგან შენ არა გსურს, მე წავალო, მიუგო უმცროსმა. წავიდა უმცროსი ძმა მამის საფლავის საყარსკობად. როცა კარგა დავასმდა, მოდის, მოგოგავს ერთი დიდი ცხრა-თავიანი დევი თეთრის რაშით; მოდის და მოიგინება: „შე ასეთო, შე ისეთო! თუ ცოცხალს ვერა დაგაკელი-რა, მკვდარს ვეღ სომ ამოვიური შენს ჯავრსაო!“ სთქვა ეს თუ არა, ფიცსწავ მოაჭენა რაში სელმწიფის საფლავთანა და ამ უკანასკნელს თხრა დაუწყო.

სელმწიფის შვილს ამის ნახვაზედა და გაგონებაზედა ბრახი მოერია, მეტი ვეღარ მოითმინა, წამოსტა ადგილიდამა და რიხიანად შესძახა თავგასულს დევს:

— მამ თავი ცოცხალი ნუ მქონია, თუ მამიხემის კაბაა-ბრუებას შეგარჩენო!

გაიძარტა ომი. ბევრი იბრძოლეს, ბევრი იჭიდავეს; ბოლოს სელმწიფის შვილმა დასცა დევი მიწასზედა და თვალის დახამსამების უძალე ვეღა თავები სძლით დააურევინა. მერე

დაიჭირა ამ დევის თეთრი რაში; დილაშდის სესეღ მიაბა და დილით-კა მუჯდა მასსეღ და ისე დაბრუნდა სახლში, რომ ძმებმა ვერა გაიკეს-რა.

დადგა მეორე ღამე. ახლა შუათანა მძას მოუვიდა ეარაუ-
ლობის ჯერი. ამანაც გასტეხა მამის ანდერძი და ^{ზარ-ისურება} ~~ზარ-ისურება~~
სასაფლაოზედ წასვლა. მის მაკივრადაც ისევ უმცროსმა მამა
იკისრა ეარაულობა. მზე დიდის სნის დაბრძანებული იყო, რო-
ცა ვეება ათ-თავიანი დევი გამოჩნდა; მოდის და მოაქროლებს
რამს სელმწიფის საფლავისკენა. ჩამოსტა თუ არა დევი რა-
შიდგან, ეცა სელმწიფის შვილი, მოჭსვია სელები, ასწია ძალ-
ლა, დანარცხა დედამიწასედა და კოჭებადის მიწაში ჩასვა.
ახლა დეება წამოიქნია სელმწიფის შვილი და მუხლებადის
ჩასვა. წამოდგა სელმწიფის შვილი, წამოიქნია დევი და ეუ-
ლამდის მიწაში ჩასვა; ასე რომ დაიმორჩილა, მსწრაველ თავები
დააურევინა და გათენებისას სახლში კიდევ გამარჯვებული დაბ-
რუნდა.

მესამე ღამეს, როცა იმისი საკუთარი ჯერი დადგა, სასა-
ფლაოზედ მოვიდა ახლა თერთმეტ-თავიანი დევი. შეება ამანაც
სელმწიფის შვილი და სწორედ ისეთივე დღე დაჭმართა, რო-
გორიც ჰირველს ორს დევსა. დილა რომ გათენდა, სახლში
დევის რამით დაბრუნდა. რადგან მძებს ვეელას საკუთარი სახლები
ჭქონდათ, ამიტომ გმირმა მეფის შვილმა ვეელა თავისი თავ-
გადანსავალი ისე დაჭყარა, რომ მძებმა ვერა შეიტკეპს-რა.

* * *

გავიდა რამდენიმე ხანი. სმა გავარდა, რომ ერთს მათგანს
და მიუდგომელს კლდეზედ ერთი ვაშლის სე დგას, იმ სესზედ
სამი მსეთ-უნახავი ქალი სის. ვინც იმ ვაშლამდის მიაღწევს,
ერთ-ერთი ქალი იმისი იქნებაო.

მთელს სასელმწიფოში ვაჟი არ დარსა, რომ ცხენი არ ემო-
ვა და არ გამსადებულიყო იმ იმედით, რომ იქნება რო-
გორმე კლდეზედ ასვლა მოესერებინა და მსეთ-უნახავის ცო-
ლის ღირსი გამსდარიყო. დანიშნულს ვადასედა კლდესთან

ურიცხვი ცხენოსანი ვაჟები შეიკრიბნენ, ღამას ტანისამოსში გამოწუობილნი. ეველას გული აჩქარებით უძკერდა, ეველას ერთის ფიქრით იყო გატაცებული: ნეტა, იმას, ვინც ზენში დღეს თავს გამოიჩენს და ბედნიერი შეიქმნებაო.

დადგა ჟამი. გამოიცა ბრძანება და ეველამ ერთად დასძრეს ცხენები. ბევრს ეცადნენ, ბევრს ეწვალნენ, მაგრამ ეოველივე ამოა იყო: სოგი რომ შუა გზამდის ავიდა, სოგმა ნანამედსაც ვერ შიადწია. სელმწიფის შვილებიც, რასაკვირველია, აქ იყვნენ, მაგრამ ვერც ამათმა იღბალმა გასჭრა.

საღსმა იმედი გარდაიწვევია, ჰირი შინისკენ იბრუნა და ის იყო წასვლას აპირებდა, რომ უცებ ერთმა სანახობამ მიიპურო ეველას ეურადღება: საიღამდაც გამოჩნდა მშუენიკრი ემაწვილი კაცი, რომელიც ჰაერში თეთრს ცხენს მოაქროდებდა. „ვინ არის? ვინ არის?!“ — დაიკრიძლა ერთსმივ

საღსმა და სანამ ეს სმაურობა მისწედებოდა, დაჰკრა ამ ემაწვილმა რაშს მათრახი, შეაფრინა ვამლის წვერამდის, მოავლო სელი ერთს მზეთ-უნახავს ქალსა და უკან შემოიხსო; მერე დაეშა

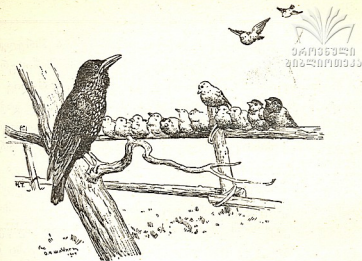
ისევ ძირსა და გასწია იქითკენ, საიღამაც გამოჩნდა იქვე იყო სელმწიფის უმცროსი შვილი; მაგრამ ეველაფერი ისე სწრაფად და მარადდ მოიქმედა, რომ მისი სახის გარჩევა ვერავინ მოასწრო. ამიტომ იგი ეველასათვის უცნობი დარჩა.

საღის კრება მეორე და მესამე დღესაც იყო დანიშნული ღანაჩენ ორ ქალის ჩამოსაყვანად. მაგრამ ამ დღეებშიაც ისევ ის სელმწიფის შვილი დარჩა გამარჯვებული. სამ ქალიდან ერთ თვითონ აირჩია საცოლედ, ორიც სათითაოდ მშებს დაურიგა. მშებმა, რასაკვირველია, დიდი მადლობა გადაუსაღეს და სამაგიეროდ სიუვარული და ერთგულობა აღუთქმეს.

ან-მანი.

(დასასრული იქნება)

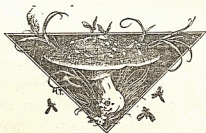

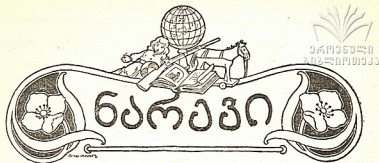
ჭერკულესის ამბავი.

უნძულს ეგბეაზედ სცსოვრობდა მეფე ვერიტოსი. მეფეცა და მისი შვილებიც შესანიშნავი მეშვილდისრენი იყვნენ: შორსაც ისროდნენ და ნიშანსაც არ აცდებდნენ. ვერიტოსმა გამოაცხადა მთელს საბერძნეთში, — ვისაც ჩემი ქალი უნდა ცოლად, ჩემსზედ და ჩემს შვილებზედ უკედ უნდა ისროდეს ისარსაო. მეფის ქალი იოლა ძალიან ლამაზი და კეთილი ადამიანი იყო; ამიტომაც ბევრი ასაღვასრდა ბერძენი მოდიოდა ეგბეაზედ ბედის საცდელად, მაგრამ ვერიტოსსა და მის შვილებს ვერავინ აჯობა სროლაში. მოვიდა ბოლოს ჭერკულესი და გაიმარჯვა: უფრო შორსაც გაისროლა ისარი და ნიშანშიაც მოარტყა. მაგრამ მეფე ვერიტოსი უსინდისო ადამიანი იყო და ჰირობა და არღვია: იოლა არ მიათხოვა ჭერკულესს. მეტად გაბრაზდა ჩვენი გმირი; თვითონ თავისი სიტყვა არასოდეს არ გაუტე-

სია და სსვისანგანაც თსოულობდა დაპირებულის ასრულებასა. მეფის ნაქმე ცუდად იყო, მაგრამ სძლია ჭერკულესმა შურისგამოსა ბასა და თესალიაში წავიდა მეფე ადმეტოსთან, რომელიც მისი დიდი მეგობარი იყო. ადმეტოსი მეტად მწუსარე დაჭსვდა ჭერკულესს. მეფე ძალიან ავად ეოფილა. იო და მოკვდებოდა კიდევ, რომ მისს ცოლს დედოფალს ალკესტას თავი არ გაეწირა: შეჭვედრებოდა ღმერთებს—ქმარი მოპირინეთ და იმის მაგიერ მე მომკალითო. ღმერთებსაც შეესმინათ მისი ვედრება, ადმეტოსი კარგად გამსდარიო, სამაგიეროდ ალკესტა მომკვდარიო. მეფემ რომ შეიტყო ეს ამბავი, მეტად შესწუსდა: ოღონდ დედოფალი ცოცხალი ეოფილიო და ადმეტოსი მსად იო სიცოცხლეს გამოჭსნალებოდა. ჭერკულესი რომ მოვიდა თესალიაში, მიცვალებული დედოფალი ჯერ კიდევ სანსლში ესკენა. გულკეთილი გპირი მამინვე ქვესკენელში ჩაეშვა ღმერთ ზლუტონთანა და არ მოჭმორდა, სანამ ღმერთმა დედოფლის უსულო გვამს სული არ ჩაუდგა და სიცოცხლე არ დაუბრუნა. მეფე-დედოფალი ამის შემდეგ დიდხანს სცსოვრობდნენ ბედნიერად და მადლიერნი ივენენ თავიანთის კეთილისმეოფელის ჭერკულესისა. ისე უეკვარდა ჭერკულესს თავისი მეგობარი ადმეტოსი, რომ მსად იო თვით ძრისხანე ზლუტონსაც შეჭბრძოლებოდა, თუ თსოვნას არ აუსრულებდა.

მგლები და ცხვარები

დაასორსოლეთ ზურის გულისა შვიდი მარცვალი. ორი ვითომ მკელია, დანარჩენი სუთი ცხვარი. თითო ხელში თითო მკელი დაიჭირეთ (ე. ი. თითო მარცვალი) შემდეგ მაგიდიდამ აიღეთ მარჯვენა ხელით ერთი მარცვალი: „მკელმა ცხვარი მოიტაცა-თქო“; შემდეგ მარცხენა ხელით აიღეთ მეორე მარცვალი: „მკელმა მეორე ცხვარი მოიტაცა-თქო“; შემდეგ ისევ მარჯვენათი და ასერიგ-რიგობით, ვიდრე არ გათავდება მარცვლები.

როდესაც უველა მარცვლებს აიღებთ, მარცხენა ხელიდამ ერთი მარცვალი დასდეთ მაგიდასედა: „მკელს ცხვარი გავაგადებინე-თქო“; შემდეგ მარჯვენა ხელიდამ დასდეთ ერთი მარცვალი და გაიმეორეთ: „მკელს მეორე ცხვარი გავაგადებინე-თქო“; ვიდრე სუთი მარცვალი გასდებოდეს მაგიდასედა, ასერიგ-რიგობით აწეეთ მარჯვენა და მარცხენა ხელიდამა.

შემდეგ ხელ-ასლად აიღეთ თითო-თითოდ მარცვლები, მსოლოდ მარჯვენა ხელიდამ-კი უნდა დაიწყოთ აღება: „მკელმა ცხვარი შესწამა-თქო“ და ასე რიგ-რიგობით, ვიდრე მარცვლები არ გათავდება. მერე სთხოვეთ ვისმეს, შეუბეროს თქვენს ხელებს: „მკლები მაძღრები, ცხვრები ცოცხლები-თქო“. გაშალეთ მარცხენა ხელი და შიგ ორი მარცვალი (მკელი) იდება, მარჯვენა ხელში-კი სუთი მარცვალი (ცხვარი) იქმნება.

ნუკი აჭრეოთ, როდის რომელი ხელიდამ უნდა დასდოთ და რომელი ხელით აიღოთ, რომ სწორედ გამოვიდეს.

10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18. ამ უჯრებში ისე ჩასხით ეს ციფრები, რომ შემოდგან ჩამოთვლით თუ გვერდიდგან გათვლით ერთი და იგივე რიცხვი გამოდიოდეს.

სახუმარო კითხვა.

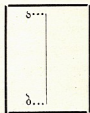
ერთს კაცს ერთი საათი ეძინა ამ გვარად: ნახევარ საათი ექვს საათამდის, ნახევარიც ექვსის შემდეგ. რამდენს საათსედ გაეღვიძა მამ, ამ კაცსა?

სათამაშო ძალაღწერი ადამიანის გამკაცება.

აიღეთ სათამაშო ქაღალდი და სიგრძესედ ზედ შუახედ გა-

1

2

3

დაკვეთ, როგორც 1 ნახატზეა ნახევნები, მერე ისევ გაშალეთ და ნაკვეთსედ გასჭერით ა-დან ბ-დის (ნახ. 2), ისე რომ თავი და ბოლო არ გაუჭრათ. ისევ შეკვეთეთ ნაკვეთვეუდა და რიგ-

რიგად ორივე მხრიდან გასწრით, როგორც მე-3-მე ნახევარსა და ნახევრები. როცა ასე დასწრით, ფრთხილად გამაღეთ. ასე დასწრის ქალაქში ადამიანი გამვრება, თუ ძალიან სქელი არ არის.

ა ნ ე მ დ ო ტ ე ბ ი.

1. ექიმა ავადმყოფს რეცეპტი დაუწერა და უთხრა: ეს ჩაუღებო. ავადმყოფმა რეცეპტი ჩაუღება.

2. ერთი კაცი ავად იყო. მეგობარმა ექიმი გაუკახუნა. მოსამსახურემ ავადმყოფს შეატეობინა ექიმის მისვლა; ავადმყოფმა უპასუხა: უთხარი ავად ვარ, არავის ვიღებო.

სახუმარო ამოცანები:

1. ათს რომ ნული გამოვაკლოთ, რამდენი იქნება?
2. ტახტზედ იჯდა სამი კატა. თითო კატის წინ ორი კატა იჯდა, სულ რამდენი კატა იყო?

ძვეს ზღვაში რომ თერთი ქვა ნახვდოთ, რა მოუვა?

1

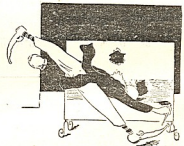
2

3

4

5

6

